

Abstrakt

Smysl místa a vztah k místu jsou témata, které rezonují v diskurzu oborových didaktik včetně geografického vzdělávání i v novém Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Ačkoliv je výzkum konceptu *sense of place* v geografickém vzdělávání v zahraniční literatuře rozpracován, v prostředí Česka tomu tak není. Snahou disertační práce je tento stav alespoň z části změnit a přispět k většímu odbornému zájmu o výzkum smyslu místa a vztahu k místu i k jejich efektivnější implementaci do výchovně-vzdělávacího procesu v Česku.

Teoretická část práce představuje teoretická východiska, využitá ve výzkumné části. Zabývá se konceptem místa; interakcí místo–člověk; konceptem *sense of place*; místem a vztahem k místu v geografickém a environmentálním vzdělávání; místní krajinou a místním regionem; konceptem regionální identity; vztahem k přírodě a terénní výukou. Cílem této části je teoreticky vymezit koncept SOP v geografickém vzdělávání.

Ve **výzkumné části** jsou představeny výsledky sedmi výzkumů. Konkretizování výzkumných témat a z nich pramenících výzkumných otázek bylo založeno na bázi rozsáhlé literární rešerše, která byla na téma konceptu *sense of place* v geografickém (a environmentálním) vzdělávání provedena. Je vymezeno pět hlavních oblastí výzkumných témat: prozkoumání problematiky *sense of place* v publikovaném výzkumu v geografickém vzdělávání; prozkoumání vztahu žáků k jejich místnímu regionu a vztahu žáků k jejich oblíbeným místům; prozkoumání významu míst a místního regionu pro žáky; prozkoumání vztahu mezi well-beingem žáků a jejich kontaktem s místy a přírodou; prozkoumání vlivu geografické terénní výuky na *sense of place* žáků. Cílem výzkumné části je zjistit, jaký smysl přikládají žáci místu a s kterými faktory tento smysl souvisí, tedy nalézt odpovědi na výzkumné otázky. Snahou je též nastínit směry dalšího výzkumu konceptu *sense of place* ve vzdělávání a otevřít diskuzi na toto téma.

Aplikační část práce poskytuje náměty k implementaci konceptu *sense of place* do geografického vzdělávání (především v rámci geografické terénní výuky, inspirované mj. i v zahraničí, ale i v rámci výukové koncepce místně zakotveného učení) a diskutuje relevantnost tématu *sense of place* v současném geografickém vzdělávání.

Klíčová slova (v abecedním řazení)

environmentální vzdělávání; geografické vzdělávání; místo; regionální identita; terénní výuka; smysl místa; význam místa; vztah k místu